5
Betalingsverkeer

Aan de orde is het **VAO Betalingsverkeer (AO d.d. 26/03)**.

De heer **Merkies** (SP):
Voorzitter. De techniek schrijdt voort. Dat is een goede zaak. We krijgen digitale portemonnees op onze smartphone, zoals Google Wallet en Apple Pay. Dit soort zaken hebben echter wel gevolgen voor de privacy. Voor deze partijen geldt de gedragscode niet die voor banken wel geldt. Er is een Europese richtlijn Bescherming persoonsgegevens en we hebben een Wet bescherming persoonsgegevens, maar die wordt alleen ingevuld voor de banken en niet voor deze partijen. Ik vind het echter wel van belang dat die privacy wordt gewaarborgd. Het mag niet zo zijn dat zij verder kunnen gaan. Dit zijn namelijk partijen met een ander verdienmodel, die erg afhankelijk zijn van reclame-inkomsten. Zij zullen dan ook sneller naar de commerciële kant kijken, dan naar het waarborgen van de belangen van rekeninghouders op het punt van de privacy. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat zich veel nieuwe ontwikkelingen voordoen in de markt voor het betalingsverkeer, waaronder Google Wallet en Apple Pay;

overwegende dat dit nieuwe potentiële risico's met zich meebrengt voor de privacy van rekeninghouders;

overwegende dat de privacy van rekeninghouders niet ondergeschikt mag worden aan het leveren van commerciële betaaldiensten;

verzoekt de regering, te onderzoeken in hoeverre de privacy hierdoor wordt geraakt en in hoeverre de Wet bescherming persoonsgegevens nog afdoende bescherming biedt om de privacy van rekeninghouders te garanderen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Merkies en Nijboer. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 60 (27863).

De heer **Nijboer** (PvdA):
Voorzitter. In het algemeen overleg is ook de initiatiefnota van de PvdA over veilig en betrouwbaar online bankieren besproken. De PvdA-fractie is tevreden dat een heel aantal van de door ons voorgestelde maatregelen is overgenomen. Een deel was al bij amendement door de Kamer geregeld, zoals het stellen van een veiligheidsnorm. De Nederlandsche Bank moet toezicht houden op een veilige online bankieromgeving, die niet al te vaak uitvalt. De banken moeten genoeg investeringen in het netwerk. Een ander deel werd tijdens het AO toegezegd: consumenten die schade ondervinden van fraude en phishing, van online criminaliteit, krijgen direct hun geld teruggestort. Zij hoeven niet meer maanden te wachten en tegen banken te ageren. Ik was dus tevreden over de uitkomsten van het AO.

Vorige week was er commotie over de IBAN-omnummerservice. Daar gaat mijn motie over. Het IBAN, wie weet er niet van, leidt al niet tot veel betaalgemak en het is dan wel handig als je de omnummerservice van banken kunt gebruiken. Tot de schrik en het ongenoegen van de PvdA zijn banken gestopt met het aanbieden van de omnummerservice. Daarop ziet mijn motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat banken gestopt zijn met hun IBAN-omnummerservice, terwijl veel mensen nog steeds de behoefte hebben om oude bankrekeningnummers te laten omnummeren naar het nieuwe IBAN-nummer;

verzoekt de regering, met de banken in gesprek te gaan over de continuering van hun IBAN-omnummerservice,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Nijboer. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 61 (27863).

De heer **Nijboer** (PvdA):
Het is niet alleen belangrijk voor het betaalgemak en ook een beetje voor de dienstbaarheid aan klanten, maar het is ook belangrijk om criminelen geen rode loper te bieden voor het plegen van misbruik. De omnummerservice wordt wel aangeboden, maar ook door louche partijen. Je zult je nummer daar maar intypen om vervolgens het geld over te maken naar criminelen. Daar is niemand bij gebaat, dus de banken zouden deze service gratis en toegankelijk moeten aanbieden.

Mevrouw **Aukje de Vries** (VVD):
Voorzitter. De VVD-fractie heeft twee opmerkingen. Ten eerste. Bij het debat over de salarissen van de ABN AMRO hebben wij samen met D66 een motie ingediend om overstappen eenvoudiger te maken en om te kijken naar nummerportabiliteit. Die motie is aangenomen en daar zijn wij heel blij mee. Wij zijn wel benieuwd wanneer het onderzoek daarnaar afgerond is.

Het tweede punt betreft de betaaltransacties die 24 uur per dag en 7 dagen per week verwerkt zouden moeten kunnen worden. In de huidige economie is dat wel belangrijk. Die stopt ook niet meer. Hoewel wij weten dat het heel erg

ingewikkeld is om dit te regelen, vinden wij het toch belangrijk om druk op de banken te houden opdat zij met een oplossing komen. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat betalingen gedurende avonden, weekenden en feestdagen thans niet plaatsvinden;

overwegende dat onder andere Denemarken laat zien dat het wel mogelijk is betalingen snel te verwerken;

verzoekt de regering om in overleg met de sector te treden om zo snel mogelijk betaaltransacties doorlopend te verwerken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Aukje de Vries, Nijboer en Koolmees. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 62 (27863).

De **voorzitter**:
Kan de minister direct antwoorden? Dat is het geval. Dan geef ik het woord aan de minister.

☐

Minister **Dijsselbloem**:
Voorzitter. Het AO vond plaats naar aanleiding van een initiatiefnota van de heer Nijboer. Vele van de door hem aangevoerde actiepunten zijn ter hand genomen of kunnen ter hand worden genomen. Er resteren nog een paar punten die nu tot moties hebben geleid.

Ik begin met de motie van de heer Merkies en de heer Nijboer op stuk nr. 60. Hierin wordt de minister verzocht te onderzoeken in hoeverre de privacy wordt geraakt door nieuwe ontwikkelingen in de markt voor het betalingsverkeer, met name op het gebied van internetbetalen. In het AO heb ik al gezegd dat ik de suggestie wil wegnemen, mocht die al bestaan, dat nieuwe aanbieders van betaalservices, zoals Google en Apple, niet gehouden zijn aan privacyregelgeving die in de hele Europese Unie gewoon geldt. Dat is nadrukkelijk wel het geval.

Op dit moment wordt de privacyverordening aangepast, met allerlei nieuwe regels voor de lacunes die er nog zijn. Aangezien het gaat om een verordening, is er in principe geen ruimte voor specifieke nationale regelgeving daarbovenop, behalve als die ruimte op onderdelen expliciet in de verordening wordt geboden. Het is dus van belang dat we de Europese wetgeving erbij ter hand nemen. Vanuit Nederland is de minister van V en J daar natuurlijk verantwoordelijk voor. Hij voert het debat met de Kamer over die wetgeving en informeert de Kamer daarover.

In het licht van deze motie kan ik het College bescherming persoonsgegevens informeren over de zorgen van de indieners op dit punt. Ik zou aan het college kunnen suggereren — het is natuurlijk onafhankelijk — om na te gaan of er voldoende is geregeld voor consumenten en of het voldoende transparant is wat er met hun gegevens gebeurt. Mocht het college daartoe bereid zijn, dan kunnen we dat gebruiken om eventueel tot verbeteringen te komen.

Het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB) heeft besloten een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren, ook naar de opvattingen van klanten. Welke mate van bescherming of afscherming wil men hebben? Er zitten immers ook voordelen aan als je betalingsgedrag bekend is bij aanbieders. Het is maar wat je daarmee wilt. Het MOB laat dit onderzoeken onder cliënten. Het is specifiek gericht op het gebruik van gegevens voor commerciële doeleinden door de banken van die cliënten. Dat onderzoek is voor het einde van het jaar afgerond. Wij kunnen dat erbij betrekken.

Er zijn dus drie elementen: de Europese ontwikkelingen, het erbij betrekken van het College bescherming persoonsgegevens en het benutten van het onderzoek dat al is gestart door het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer. Als ik deze drie elementen gezamenlijk mag beschouwen als de uitwerking van hetgeen de motie mij vraagt — ik zal de Kamer daarover zo snel mogelijk informeren — dan wil ik het oordeel over de motie aan de Kamer overlaten.

Dan kom ik op de motie op stuk nr. 61, van de heer Nijboer. Deze motie gaat over het feit dat het automatisch omnummeren van oude bankrekeningnummers naar de nieuwe IBAN-nummers door banken is beëindigd. Ik blijf natuurlijk zeggen dat het in ieders belang is, zowel van bedrijven als van consumenten, dat we allemaal wennen aan de nieuwe nummers en daar ook toe overgaan. Van bedrijven mag dat ook gewoon worden verwacht. Zij hebben daar nog wat extra tijd voor gekregen, dus er mag van hen worden verwacht dat zij dit op orde hebben. Nu bestaat de behoefte aan automatisch omnummeren dan ook vooral nog bij particulieren. Ik ben bereid om met de banken in gesprek te gaan om te bezien of zij hun service nog kunnen voortzetten of anderszins een oplossing kunnen vinden. Ik kan toezeggen dat ik dat ga doen. Deze motie maak ik tot de mijne en ik laat het graag aan de Kamer over of de motie dan nog in stemming komt. Anders laat ik deze motie over aan het oordeel van de Kamer.

De derde motie is de motie op stuk nr. 62, van mevrouw De Vries en de heren Nijboer en Koolmees. Deze motie gaat over het 24/7 verwerken van betalingen, dus ook in het weekend en 's avonds. Denemarken laat zien dat dit mogelijk is. Dat land heeft een ander betalingssysteem. Dat is voor de Kamer geen nieuw gegeven. De voor- en nadelen van de oplossingen hebben we in het AO ook met elkaar besproken. Banken hebben zelf aangegeven inmiddels aan de slag te zijn gegaan met dit onderwerp, ook met stakeholders. Zij zoeken naar een structurele oplossing en het is voor hen een urgente kwestie. Ook deze motie laat ik dus over aan het oordeel van de Kamer. Door de sector zelf wordt in overleg met DNB en natuurlijk het ministerie van Financiën gezocht naar een oplossing. Wij werken daar constructief aan mee, dus ik kan ook met deze motie uit de voeten. Ik laat het oordeel over de motie over aan de Kamer.

Mevrouw De Vries heeft nog gevraagd wanneer het onderzoek naar de overstapservice en nummerportabiliteit

klaar kan zijn. Dat onderwerp is inmiddels opgepakt. Ik verwacht op z'n vroegst aan het einde van dit jaar de resultaten daarvan te kunnen presenteren.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:
Over de ingediende moties zullen we volgende week dinsdag stemmen. Ik dank de minister en zijn ambtenaren voor hun aanwezigheid.

De vergadering wordt van 11.42 uur tot 13.02 uur geschorst.

Voorzitter: **Van Miltenburg**